

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biurul de distribuire: Librăria Asociației Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

„Iară pruncul creștea și se întăria cu spiritul umplându-se de înțelepciune“

(Luca 2. 40)

Evangelhia zilei de anul nou ne pune înaintea ochilor copilăria lui Isus. Este plină de înțeles alegerea acestei părți din Evanghelie pentru începutul unui nou an când fiecare suflet se gândește la un viitor mai bun și mai fericit, pentru că viitorul neamului omenesc îl reprezintă copilăria. Bunătatea acestui viitor, fericirea lui depinde în foarte mare măsură de modul cum ne vom crește copiii. Dacă privim tineretul zilei de azi și îl vedem cum se destrăbălează, cum mulți feciori și fete cari n'au avut dela cine să primească o bună creștere, uită de bunăcuviință, de cinste și de Dumnezeu: ni se umple sufletul de o îngrijorare, că ce va fi mâine.

Dar hotărîrea asupra aceleia că ce va fi mâine, în mare parte este în mâinile noastre, ale celor ce suntem mari. Tineretul nu face altceva decât ceea ce vede pe noi făcând. Copiii nu se îndreaptă după altă învățătură, decât numai după aceea ce o primesc . . .

Copiii nostri cresc și se întăresc cu spiritul, văzând pilda noastră și se umple de înțelepciunea care o scot din vorbele care le aud, din cărțile și gazetele care le citesc, din lucrurile care le văd . . .

Dar înțelepciunea care ne va crea viitorul de aur al Bisericii și al Neamului nostru este înțelepciunea lui Dumnezeu; este înțelepciunea lui Isus Hristos, este înțelepciunea dată de legea noastră sfântă și catolică . . .

Învățătura creștină spune că pentru viitorul nostru ne trebuie înțelepciune care să ne întărească în lupta cu greutățile vieții: fiți deci tari și răbdători ca ochii și urechile copilășului vostru să nu fure învățătura de slăbiciune de pe buzele voastre! Pentru viitorul nostru ne trebuie curățenie: fiți deci curați, ca ceice mâine vor fi fiioarea neamului să nu se murdărească, încă din casa părințească, cu necurățenie ce vestejește sufletul. Pentru viitorul de aur trebuie dreptate: fiți deci drepti ca și copilul vostru pe voi vă va avea înaintea ochilor sufletului său, când va da dovadă că ce este dreptatea. Fiți miloși, și temători de Dumnezeu, fiți astfel ca așa să lumineze lumina voastră înaintea copiilor vostri, ca văzând ei faptele voastre cele bune, când vor ajunge la adânci bătrânețe să vă preamărească pentru pilda și învățătura care le-ați dat-o.

Pilda voastră, împreună cu învățătura așezată pe adevărul credinței creștinești, va fi înțelepciunea care va umplea sufletul copiilor vostri și darul lui Dumnezeu va fi peste ei și peste viitorul ce-l așteptăm cu încredere și nădejde că se va crea pentru Biserica și Neamului nostru.

Anul nou va fi aducător de bine numai atunci, dacă îl vom începe și petrece cu acel propus tare că ne vom îndrepta căci numai astfel vor crește pruncii noștri și se vor întări cu spiritul, umplându-se de înțelepciune, ca Isus, Învățătorul și Pilda tuturor pruncilor, tuturor oamenilor și popoarelor.

Din pragul anului nou, — care ne vine...

Pe salba anilor din cele mai trecute vremuri s'a mai înșirat o mărgea. Măna nevăzută care încrestează și trece rând pe rând în cartea vieții bătrânului pământ numărul anilor strecurați din vecinicie, — a mai făcut un semn. Trecutul înaintează cu un an și face un pas înainte înspre viitorul tainic și necunoscut, din care și-a mai pus ochii pe încă un an, pe care va începe apoi să-l înghită zi cu zi... Strămoșii noștri, Romanii, au numit cândva luna primă a anului: Ianuarie, după numele zeului, Ianus, pe care l-au socotit de părintele vremii, a începutului ei. Ziua cea dintâi a anului au închinat-o acestui zeu, pe care l'au înfățișat în chipul unui bărbat cu două capuri, cari se uită, unul înapoi, spre vremurile cari au trecut, pe cari par'că ar voi să le țină în seamă, în vederea lui, iar al doilea cap al lui, e îndreptat chiar înspre partea contrară, privind înainte, în fața marelui și nepătrunsului viitor. Nici că se putea o înfățișare mai potrivită și mai plină de înțeles. Oare sufletul nemuritor al omului, care se reoglindește prin lumina minții, nu s'ar putea asemena cu cele două capuri ale zeului păgân? Deoarece, care este cuprinsul vieții pământești? Oare noi nu întoarcem ochii sufletului nostru înțelegător, îndreptați și ațintiți dinspre cărările bătătorite ale trecutului plin de povești și învățăruri, spre viitorul, care ne așteaptă cu atâtea noutăți, fapte și întâmplări fericite ori nenorocite? Dinspre trecutul cunoscut își îndreptăm privirea spre viitorul necunoscut. Și aceasta la urma urmei nu este altceva decât înțelepciunea aceea mare și necuprinsă, pe lângă care se învârte rostul frământătorilor pământești. Din faptele trecutului omenirea vecinic nemulțumită, neastâmpărată și neindestulită împrumută puteri nouă, ca să poată cuceri cât mai mult din stăpânirea aceluia viitor necunoscut, despre care își inchipuie, că îi va aduce odată și odată fericirea, care însă întârzie tot mai mult și care fericire o văd de multe ori cum se depărtează, chiar atunci când se credeau mai aproape de ea. Fericirea este comoara aceea fermecătoare și strălucitoare spre care și a îndreptat privirile omenirea însetată și înfrigurată din toate timpurile. Și din această piatră scumpă a fericirii ome-

nirei abia a aflat până acum câteva fărâmituri mărunțele și acelea nu arare i-au scăpat din mâni. Deoarece omenirea caută fericirea în bunătățile trecătoare pământești. Și chiar acestea bunătăți sunt acele, cari o îndepărtează tot mai mult de către izvorul vieții vecinice, care este Domnul—Dumnezeu și împărăția Lui. După cum ne arată și sf. Scriptură: „întru lumina Ta Doamne, vom vedea lumina” și al Domnului este pământul și plinirea lui, cerul, marea, stelele și „toate cele ce sunt întrânsele”. . . Altă cale spre adevărata fericire nu este și nu va fi, zădarnice vor fi toate sbuciumările potrivnice . . .

Acum când trecem peste pragul, care ne-a despărțit de către anul cel nou, care ni-se arată, cu astfel de gânduri se cuvine să pășim în fața lui. Să lăpădam pe omul cel vechiu și îmbrăcați în vestmântul cel nou împodobit cu gândurile, dorințele, poririle și faptele vrednice creștinești să eșim întru întimpinarea lui. Altfel iarăș ne vom întâlni cu amăgirile trecutului. În sufletele omenirei de azi clocoțesc tot mai înfierbântate gânduri de sălbatică ură și răzbunare. Și mai ales pe noi, pe Români, sărăcia ne roade înlăuntrul Țării mai cumplit și o mare primejdie ne paște din toate părțile, din afară de hotarele ei. Dumnezeuul popoarelor să ne păziască, să nu ne surprindă zăbavnici și ne pregătiți ziua „încercării”. Vremurile cari vor veni, vor trebui să se isbiască de zidul neclintit al tuturor Românilor uniți în gândire și simțire. Deaceia îi socotim de ucigașii nebuni ai Neamului pe acei Români, cari răspândesc duhul vrajbei și al urei tulburând liniștea sufletească a fraților lor, atunci când spiritul adevărului, al iubirei și al păcii ar trebui să sălășluiască întru sufletele noastre. Altfel răspunderile grele ale viitorului vor cădea asupra acelor nenorociți tulburători, cari în orbia lor nu văd adevărata chemare a vremii.

Deci toți fiii aceluiaș Neam uniți în aceleași gânduri și dorințe de fericire și de ridicare a Țării, să ne dovedim în fața anului celui nou, care se ridică peste capetele noastre. Și când vom trece pragul noului an, să lăsăm în urma noastră, aceia ură și vrajbă nimicitoare, cași o amintire rușinoasă a trecutului. În acest înțeles dorim vrednicilor cetățeni ai acestei Țări: An nou fericit! . . .

Anul nou în sufletele noastre.

Anul nou, ne aduce totdeauna ceva mângâiere. Când auzim salutul: An nou fericit, totdeauna nădăjduim că acest an va fi într'adevăr fericit. Și cu cât a fost anul care a trecut mai rău, mai nenorocit, cu atât mai fierbinte dorim un an mai norocos, aducător de fericiți. Nici cel mai desnădăjduit om nu așteaptă anul nou fără speranțe noi — și ori cât am vrea ca să nu-o ascultăm, o voce internă ne șoptește: Ce nu ne-a dat anul trecut ne va da cel nou.

E foarte bine că fiecare an, se incheie cu sărbătoarea Crăciunului, căci Crăciunul șterge urma suferințelor din anul întreg, ne împacă cu viața și cu noi înșine și pregătește solul nădejzilor noi pentru anul nou. Ori cât de chinuit să fie un suflet de năcazurile vieții, vestea ingerilor, — că s'a născut Copilul în Viflaim, pentru el și pentru mântuirea lui s'a născut — ajungând la el, se liniștește. Nu ne simțim la Crăciun așa de neajutorați ca altădată, căci în centrul conștiinței noastre e figura micului Isus, luminată de rarele stele conducătoare. Și ca să se realizeze speranțele noastre în anul nou, să nu ne cufundăm în decursul anului în desnădejde și în păcate, avem un singur, dar sigur mijloc: Să ne păstrăm în suflet figura Pruncului, în toată strălucirea ei de Crăciun. Dacă lumina din Viflaim, este în decursul anului întreg în sufletul nostru atunci steaua, care a condus pe magi, ne va conduce și pe noi, așa că în tot anul nu vom avea motive de desnădejde și de căință. Și atunci primejdiile din afară nu vor influența liniștea noastră sufletească, căci vom ști că chiar sufletul nostru, nu este atins de ele. Vom fi luptători harnici și curajoși, dar vom ști că premiul luptei noastre în sufletul nostru în figura acelui mic Copil, care pentru noi și mântuirea noastră s'a coborât din cer. Și atunci nu ne vom alipi prea tare de bunurile pământului, și cu aceasta vom exclude cauzele durerilor, — căci durerile noastre sunt cauzate numai de lucrurile pământești, cele sufletești nu ne aduc altceva, decât mângâiere.

Să ne păstrăm sufletul de Crăciun și atunci vom avea „an nou fericit.”

Dr. Irina Berinde

Anul nou.

La vechii Romani, ziua de 1-a Ianuar se obișnuia a se prăznuia în cinstea zeului păgân Ianus cu fel de fel de pretreceri scârnave, păcătoase și nerușinate.

Biserica lui Hristos, ca să-și ferească fiii săi credincioși de atari petreceri, și să-i obișnuiască la o viață evlavioasă, a dispus, ca în ziua de 1-a Ianuar să se prăznuiască tăierea împrejur a micului Isus. Colo la Păgâni beție și fără de legi, iar la noi pocăință întru amintirea tăierii împrejur, când din trupul Pruncului dumnezeesc se vărsa cele dintâi picuri de sânge pentru noi deja în ziua a opta dela nașterea lui.

Ziua întâie a lunei Ianuar în sine luată e numai sărbătoare cetățenească, căci Biserica noastră își începe anul cu 1-a Septembrie, dar în 1-a Ianuar și Biserica prăznuiește ca o amintire a tăierii împrejur a lui Isus și folosindu-se de însămnătatea cetățenească, a acestei zile face băgători de seamă pe credincioșii săi, că de oarece — pe cum spune Psalmistul (101, 27. 28) — toți ca o haină ne învechim, Domnul rămâne pururea același și anii Lui nu se vor împușina, și până ce fiii lumii în pragul anului nou se leagănă în nădejdea unor fericiți ppmântește, Biserica își îndeamnă credincioșii a socoti la trecerea anilor, deșertăciunea plăcerilor lumești, la asprimea judecății din urmă, peste tot să se cuprindă cu gândul la anii veșniciei în înțelesul frumoasei învățături a sf. Augustin: „Leagă-ți inima de veșnicia lui Dumnezeu și vei fi împreună cu El pururea veșnic”.

Tot în ziua de 1-a Ianuar, Biserica gr. catolică prăznuiește amintirea morții sfântului Vasile cel mare, arhiepiscop din Cesarea Capadochiei

Născut în 329 d. Hr. din părinți nobili și bogați, în vârstă de 14 ani rămâne orfan de tată. Terminându-și studiile se face avocat în orașul Cesarea și orator admirat de toată cetatea. Luând seamă de deșertăciunea bunurilor și onorurilor pământești își vinde o mare parte a averilor sale și după sfatul evangheliei, banii îi imparte săracilor. Pentru a-și însuși cunoștințele călugărești, călătorește prin Egipt, Palestina și Siria vizitând mănăstirile calugarilor.

Reintorcându-se acasă, se preotește iar mai târziu ajunge Arhiepiscop în Cesaria:

Atât ca preot cât și ca Arhieriu lucră neobosit pentru turma cuvântătoare.

Într-aceea făcându-se foamete mare în Capadochia, sf. Vasiliu a vândut tot ce a mai avut și a hrănit pe cei lipsiți îndemnând și pe alții a face asemenea. Astfel a molcomit grozăviile foametei. A zidit în Cesareea un spital atât de mare, în cât acela să numea cetatea cea mică. Însuși a cercetat bolnavii mângâindu-i în durerile și năcazurile lor. A luptat în contra învățăturilor greșite ale Arianilor câștigând nenumărate suflete pentru Biserica adevărată. A dus o viață sfântă călugărească. El a scris regulile călugărilor după cari își întocmesc viața călugării numiți după numele lui: Basiliani. A murit în vârstă de 63 ani. Întreaga lui familie începând din moși — strămoși a dus o viață cucernică și evlavioasă. Aceasta familie are 17 sfinți părinți și muieri curvioase.

Tuturor binevoitorilor noștri cetitori le dorim an nou fericit !

Revista noastră cu noul an intră în al optălea an al existenței sale. A fost pururea un bun tovarăș de credință al cetitorilor pentru cari a fost menit.

Cerem sprijinul lor și pentru viitor rugându-i a-și reînoui abonamentele expirate, iar pe cei, cari sunt în restanță cu plata, îi rugăm a grăbi cu achitarea abonamentelor pentru revista „Dumineca,” care este cel mai ieftin organ din țară.

Bibliografie. Am primit almanahul „Presa buna” pe anul 1931. Pe lângă partea calendaristică conține un material bogat din viața Bisericii catolice atât în țară cât și străinătate. Cu-o mulțime de ilustrațiuni

foarte reușite, între altele găsim și un tablou dela serbările A. G. R. U.-lui în Sighet. Ar fi de dorit, ca pe viitor în partea calendaristică să se însereze și calendarul Bisericii cat. Este vrednic acest Almanah să fie răspândit și între credincioșii noștri. Prețul e cât se poate de ieftin, numai 20 Lei. Se găsește în Iași la Institutul „Presa bună”, strada Ștefan cel mare No. 56.

A apărut „Versuri la morți,” o cărticică cu 96 pagini. Cantorii vor putea să-o folosească cu multă îndemână la înmormântări. Prețul 32 Lei. Se poate procura dela Librăria Anca în Cluj.

Scrisoarea enciclică a sfântului Părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată către Patriarhi, Primați, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care în întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preaf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă pentru a obține prin mijlocirea ei întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cărticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărturarilor fie de orice condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunii Sighet.

Calendar săptămânal.

4—10 Ianuarie 1931.

4. Dumineca în. a. sf. Botez. (Ev. Marc. 1, 1.) Sin. Ss. 70 de Ap.
5. Luni. Sf. Teop. și Teona.
6. Marți. Botezul Domnului.
7. Mercuri. Ioan Bot.
8. Joi. C. George
9. Vineri. Muç. Polieuct.
10. Sâmbătă. P. Grigore.

